

Stichting
Transmurale
Zorg **sterk in
verbinden**

Rapportage capaciteitsonderzoek palliatieve zorgplekken regio Haaglanden 2019

Stichting Transmurale Zorg Den Haag e.o.
Vrederustlaan 180
2543 SW Den Haag
070 700 0077

Samenvatting

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de capaciteit en bezetting van palliatieve zorgplaatsen in de hospices en de palliatieve units in verpleeghuizen in de regio Haaglanden (Den Haag, Wassenaar, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer). Daarnaast wordt inzicht gegeven in de sterftcijfers, demografische gegevens en zorgsetting*. Tot slot wordt er een conclusie getrokken.

Bedden capaciteit en bezetting

In totaal waren er in 2019 in de regio Haaglanden 54 bedden beschikbaar. Kanttekening hierbij is dat deze bedden capaciteit in werkelijkheid hoger ligt, doordat Hospice de Witte Roos, WelThuis Irishof, Villa Expertcare en Hospice Xenia niet zijn meegenomen in de analyses van het capaciteitsonderzoek. De 54 bedden hebben zorg geboden aan 670 cliënten, waarvan er 620 zijn overleden. Dit brengt de totale bezettingsgraad, het gemiddelde percentage bedden dat in het jaar bezet was, van regio Haaglanden op 81,5%. De gemiddelde verblijfsduur in de hospices en palliatieve units was in 2019 31,7 dagen. Op basis van de gemiddelde bezetting kan worden geconcludeerd dat een capaciteit van 54 bedden ruim voldoende is. Het is daarom niet nodig om dit aanbod uit te breiden.

Demografische gegevens

Van de bewoners van de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden in 2019 was 45,4% man en 54,6% vrouw. De gemiddelde leeftijd van deze bewoners was 75,2 jaar. 9,8% van de bewoners had dementie, 7,7% een psychiatrische stoornis en 0,3% een progressieve spierziekte, zoals ALS. Daarnaast had 6,4% van de bewoners een migratieachtergrond.

Zorgsetting

Van de bewoners die in 2019 werden opgenomen in de hospices en palliatieve units, kwam 46% uit de thuissituatie, 51% uit het ziekenhuis, 2% uit verpleeg- of verzorgingstehuizen en 1% uit een GGZ instelling. In 2019 werden er 21 bewoners ontslagen uit de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden. Van deze 21 bewoners werden er 7 overgeplaatst naar de thuissituatie, 11 naar een verpleeg- of verzorgingstehuis, 1 naar een ziekenhuis en 2 naar het buitenland.

**WelThuis Irishof, Villa ExpertCare Rijswijk en Hospice Xenia zijn niet meegenomen in het capaciteitsonderzoek. De bedden capaciteit is dus gebaseerd op de capaciteit van de overige hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden.*

Inhoud

Samenvatting.....	2
Introductie	4
Beddencapaciteit	5
Bezetting palliatieve zorgplekken.....	6
Sterftcijfers	8
Demografische gegevens	9
Zorgsetting	11
Conclusie	14

Introductie

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de capaciteit en bezetting van palliatieve zorgplaatsen in de hospices en de palliatieve units in verpleeghuizen in de regio Haaglanden (Den Haag, Wassenaar, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer) in 2018 en 2019. Daarnaast wordt inzicht gegeven in de sterftecijfers, demografische gegevens en zorgsetting.

Het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden heeft een signalerende rol in de capaciteit en bezetting van hospices en palliatieve units in de regio. Het doel van het capaciteitsonderzoek is het bieden van inzicht in het aantal palliatieve bedden in de regio en om na te gaan of dit aantal voldoet aan de vraag, zodat burgers op de gewenste plek van overlijden kunnen overlijden.

Alle instellingen in de regio Haaglanden die palliatieve zorg aanbieden, houden via de website van het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden bij hoeveel bedden zij op dat moment beschikbaar hebben. Het aantal beschikbare bedden is te vinden op de [website van Stichting Transmurale Zorg](#) en in de PalliArts app (Deze is gratis te downloaden via de Google Play Store of de App Store). Aan het eind van ieder jaar wordt via de coördinatoren van de hospices en de palliatieve units per instelling de volgende informatie opgevraagd:

- Het aantal palliatieve bedden
- Het aantal opnames
- De gemiddelde bezettingsgraad
- De gemiddelde verblijfsduur
- Het aantal bewoners dat wordt overgeplaatst
- Aantal bewoners dat is overleden
- Zorgsetting voor opname
- Specificatie van de ziekenhuizen
- Gemiddelde leeftijd en het geslacht van de bewoners
- Het aantal bewoners met dementie
- Het aantal bewoners met psychiatrie/gedragsproblemen
- Het aantal bewoners met een migratieachtergrond
- Het aantal bewoners met een progressieve spierziekte, zoals ALS

Gegevens van het Jacobshospice en Nolenshaghe, afdeling Sweelinckplein zijn niet in volledigheid beschikbaar over 2018 en/of 2019. Reden hiervoor is wisseling in personeel binnen de zorginstellingen en een verbouwing. De gegevens van PTU WelThuis Irishof zijn niet beschikbaar gesteld voor het capaciteitsonderzoek. PTU WelThuis Irishof wordt daarom niet meegenomen in het capaciteitsonderzoek.

Villa ExpertCare Rijswijk richt zich op palliatieve zorg voor kinderen tot 18 jaar. Hospice Xenia Leiden verleent palliatieve zorg aan mensen tussen 16-40 jaar. Er is gekozen om instellingen gericht op palliatieve zorg voor jongeren niet mee te nemen in het capaciteitsoverzicht, omdat zij meer verbinding hebben met het Netwerk Integrale Kindzorg (NIK) en/of met Netwerken Palliatieve Zorg uit andere regio's.

Bedden capaciteit

In totaal zijn in de regio Haaglanden 54 palliatieve bedden beschikbaar*. Deze capaciteit is ten opzichte van 2018 met 2 bedden gestegen, omdat Hospice Zoetermeer er twee bedden bij heeft gekregen ten gevolge van een uitbreiding van het verpleegkundig team.

Tabel 1: bedden capaciteit hospices en palliatieve units regio Haaglanden 2018 en 2019

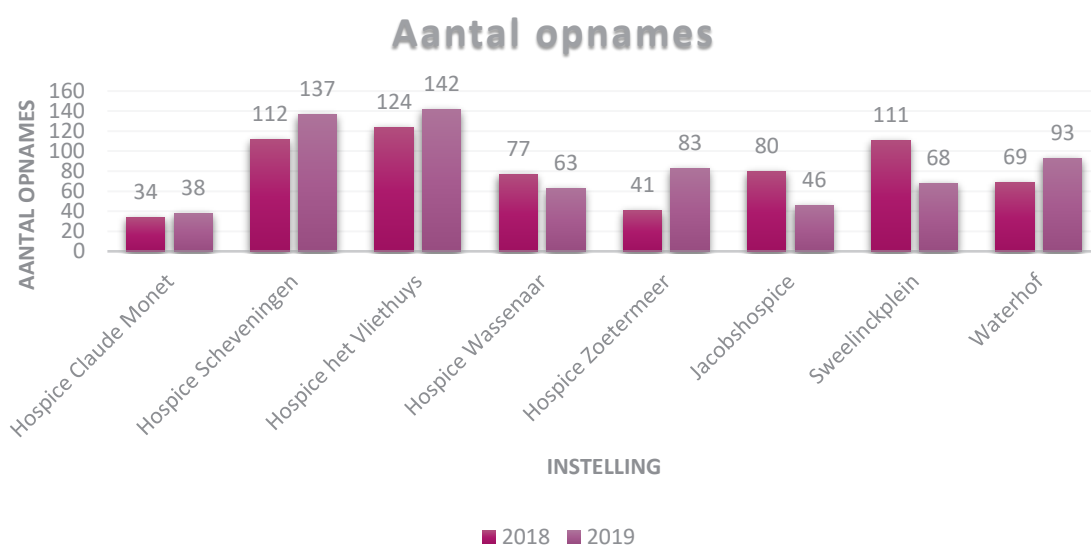
	Locaties	Aantal beschikbare bedden 2018	Aantal beschikbare bedden 2019
1	Hospice Claude Monet (PTU)	3	3
2	Hospice Scheveningen (PTU)	8	8
3	Hospice het Vliethuys	8 + 1 spoedbed	8 + 1 spoedbed
4	Hospice Wassenaar	6	6
5	Hospice Zoetermeer	4	6
6	Jacobshospice	6	6
7	Nolenshaghe, afdeling Sweelinckplein (PTU)	8	8
8	WZH Waterhof (PTU)	8	8
		52	54

**WelThuis Irishof, Villa ExpertCare Rijswijk en Hospice Xenia zijn niet meegenomen in het capaciteitsonderzoek. Ook Hospice de Witte Roos is niet meegenomen in het capaciteitsonderzoek, omdat zij pas vanaf december 2019 geopend zijn. De bedden capaciteit is dus gebaseerd op de capaciteit van de overige hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden.*

Bezetting palliatieve zorgplekken

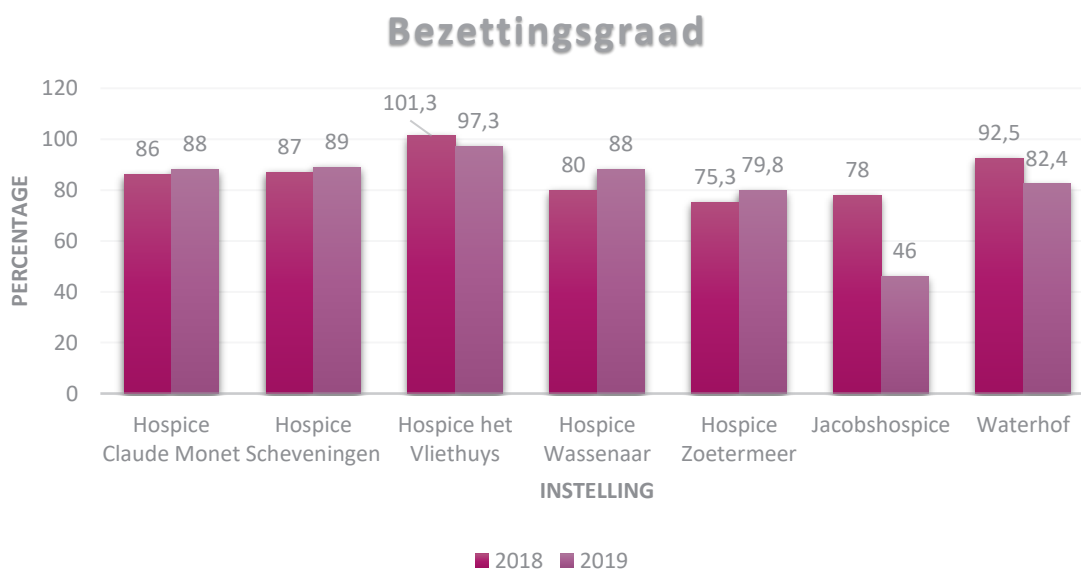
Aantal opnames

Ten opzichte van 2018 (648 opnames) is het totaal aantal opnames in 2019 (670 opnames) nagenoeg gelijk gebleven (stijging van 3%). Wel zien we dat binnen instellingen het absolute aantal opnames fluctueert. Het aantal opnames is bij de meeste instellingen gelijk gebleven of licht gestegen of gedaald. Jacobshospice en Sweelinckplein tonen echter een forse daling van respectievelijk 42% en 39%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een verbouwing en wisselingen in personeel. Daarentegen toont Hospice Zoetermeer een forse stijging van 102%, voornamelijk veroorzaakt door een uitbreiding van het verpleegkundig team.

Bezettingsgraad

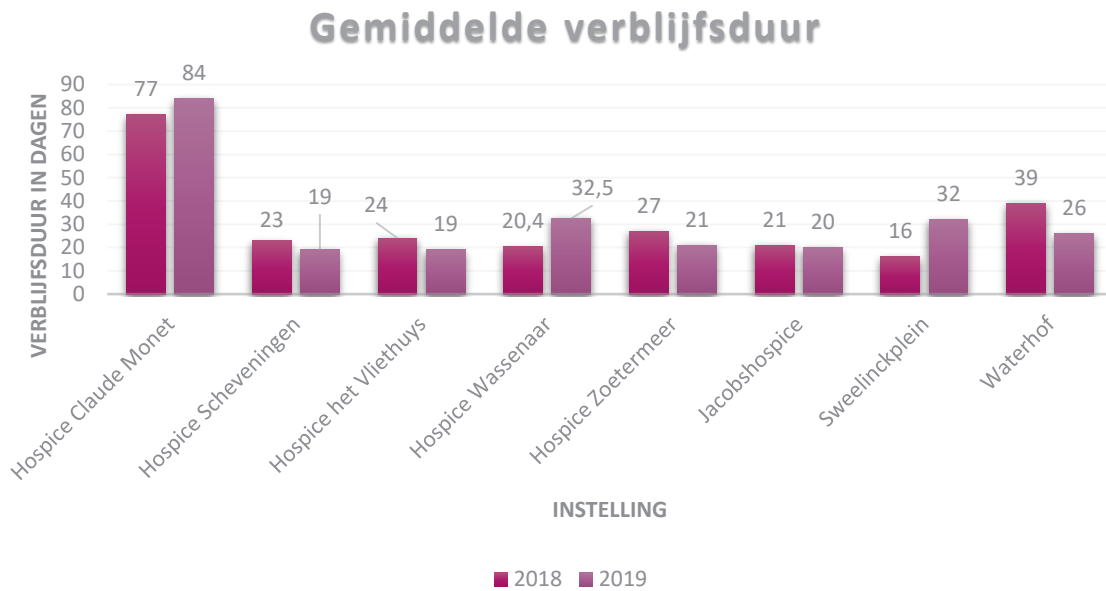
De totale bezettingsgraad, het gemiddelde percentage bedden dat in het jaar bezet was, is ten opzichte van 2018 licht gedaald (5%): 81,5% ten opzichte van 85,7%.

* De bezettingsgraad van PTU Nolenshaghe, afdeling Sweelinckplein is onbekend.

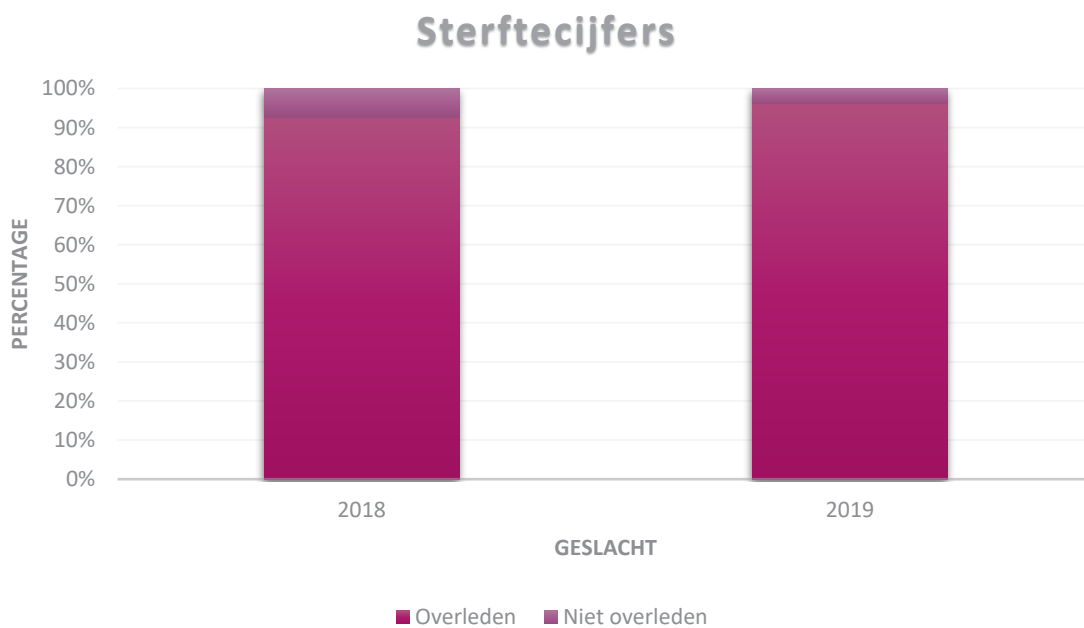
Gemiddelde verblijfsduur

De gemiddelde verblijfsduur in 2019 (31,7 dagen) is ten opzichte van 2018 (30,9 dagen) nagenoeg gelijk gebleven. Daarnaast heeft Hospice Claude Monet vergeleken met andere hospices en PTU's een uitzonderlijk hoge gemiddelde verblijfsduur (84 dagen).

Sterftecijfers

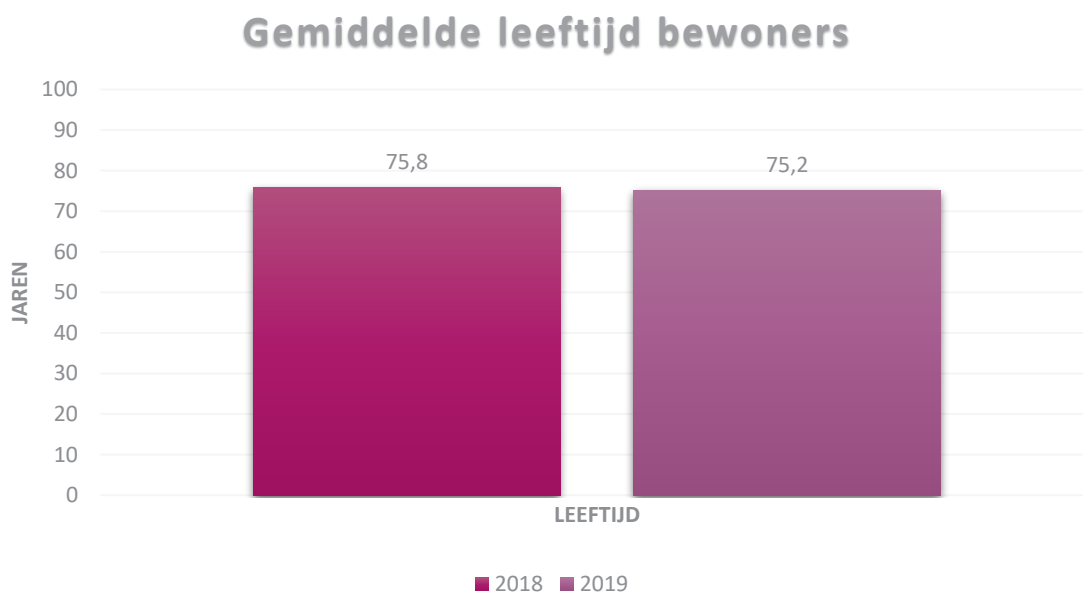
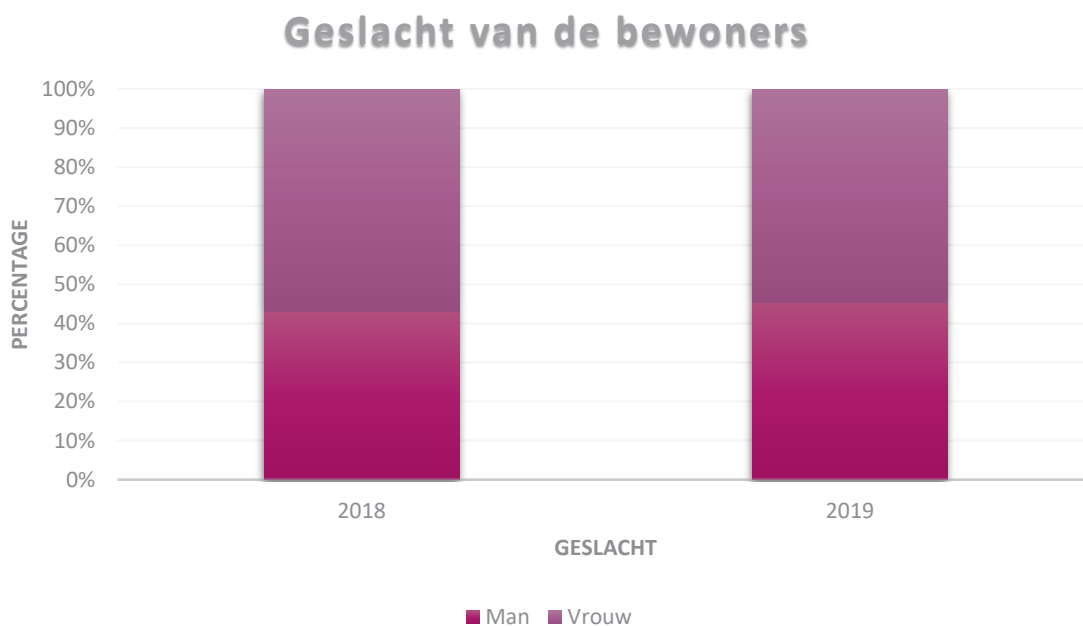
Van de bewoners van de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden (670) zijn er 620 overleden (92,5%). In 2018 waren dit er 611 van de 648 (94,3%).

Demografische gegevens

Gemiddelde leeftijd en geslacht

Van de bewoners van de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden was in 2019 45,4% man en 54,6% vrouw. De gemiddelde leeftijd van deze bewoners was 75,2 jaar. De gemiddelde leeftijd en de verdeling tussen mannen en vrouwen in de hospices en palliatieve units is ten opzichte van 2018 nagenoeg hetzelfde gebleven.

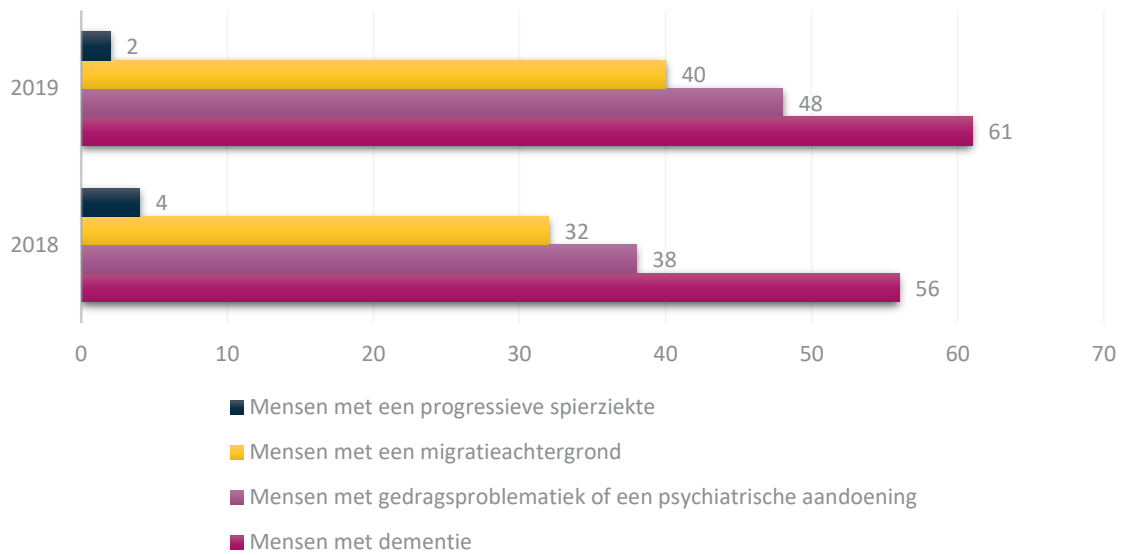

Specifieke doelgroepen

Van de 624 bewoners van de hospices en palliatieve units* waren er in 2019 61 mensen met dementie (9,8%), 48 mensen met gedragsproblematiek of een psychiatrische stoornis (7,7%) en 2 mensen met een progressieve spierziekte, zoals ALS (0,3%). Daarnaast waren er 40 mensen met een migratieachtergrond (6,4%).

Deze aantallen zijn ten opzichte van 2018 licht gestegen. Het aantal mensen met een progressieve spierziekte zijn ten opzichte van 2018 echter licht gedaald: van 4 naar 2.

Percentage specifieke doelgroepen

**Het Jacobshospice kon de gegevens over de specifieke doelgroepen niet aanleveren en is daarom niet meegenomen in deze analyse.*

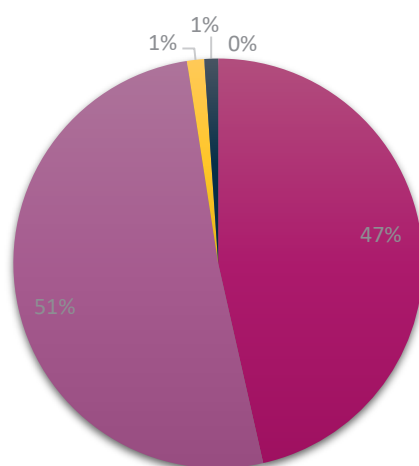
Zorgsetting

Zorgsetting voor opname

Van de bewoners die in 2019 werden opgenomen in de hospices en palliatieve units, kwam 47% uit de thuissituatie, 51% uit het ziekenhuis, 1% uit verpleeg- of verzorgingstehuizen en 1% uit een GGZ instelling. In 2018 was dit respectievelijk 32%, 60%, 5% en 0%. Daarnaast kwam in 2018 3% uit levenseindeklinieken.

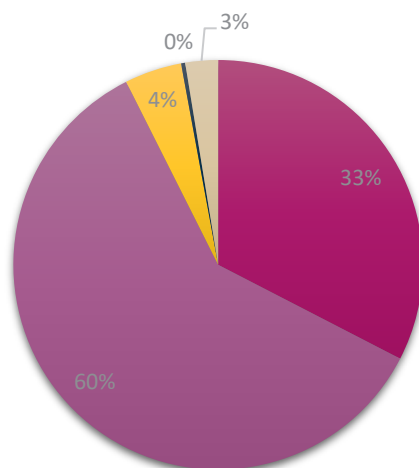
2019

■ Thuis ■ Ziekenhuis ■ V&V ■ GGZ ■ Levenseindekliniek

2018

■ Thuis ■ Ziekenhuis ■ V&V ■ GGZ ■ Levenseindekliniek

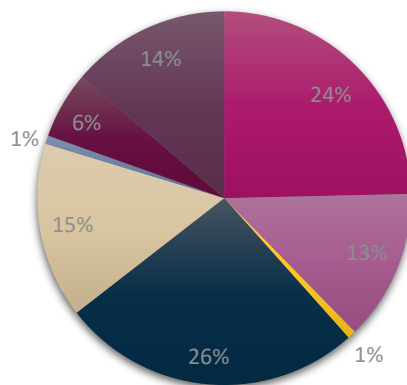
*Het Jacobshospice en Nolenshaghe, afdeling Sweelinckplein konden de gegevens over de zorgsetting niet aanleveren en zijn daarom niet meegenomen in deze analyse.

Specificatie ziekenhuizen

Zoals hierboven beschreven kwam van de bewoners die in 2019 werden opgenomen in de hospices en palliatieve units 51% uit de ziekenhuissetting. In 2018 was dit 60%. De specificatie van de ziekenhuizen is te zien in onderstaande diagrammen. In 2019 kwamen de meeste patiënten uit het HagaZiekenhuis, gevolgd door HMC Antoniushove. In 2018 was dit precies andersom: de meeste patiënten kwamen uit HMC Antoniushove gevolgd door het HagaZiekenhuis.

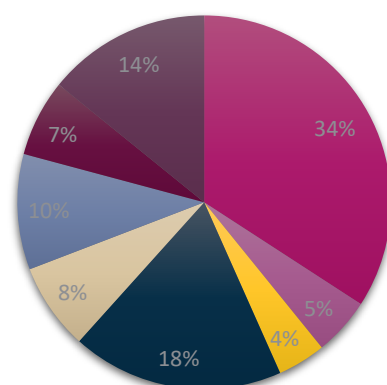
2019

■ HMC Antoniushove ■ HMC Westeinde ■ HMC Bronovo ■ HagaZiekenhuis
■ Reinier de Graaf ■ LangeLand ■ LUMC ■ Anders

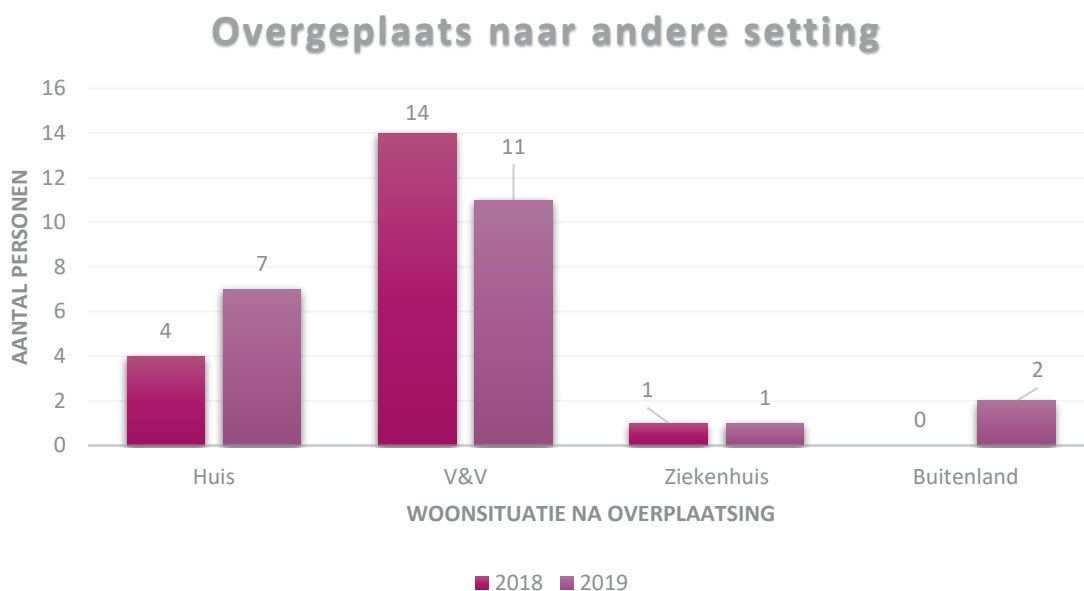
2018

■ HMC Antoniushove ■ HMC Westeinde ■ HMC Bronovo ■ HagaZiekenhuis
■ Reinier de Graaf ■ LangeLand ■ LUMC ■ Anders

Overgeplaatst

In 2019 werden er 21 bewoners ontslagen uit de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden. Van deze 21 bewoners werden er 7 overgeplaatst naar de thuissituatie, 11 naar een verpleeg- of verzorgingstehuis, 1 naar een ziekenhuis en 2 naar het buitenland. In 2018 waren dit er respectievelijk 4, 14 en 1*.

*Nolenshaghe, afdeling Sweelinckplein kon de gegevens over de zorgsetting niet aanleveren en is daarom niet meegenomen in deze analyse.

Conclusie

In deze rapportage is een overzicht gegeven van de capaciteit en bezetting van palliatieve zorgplaatsen in de hospices en de palliatieve units in verpleeghuizen in de regio Haaglanden (Den Haag, Wassenaar, Rijswijk, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer) in 2018 en 2019. Daarnaast is er inzicht gegeven in de sterftecijfers, demografische gegevens en zorgsetting.

Kijkend naar de resultaten kunnen we concluderen dat op basis van de gemiddelde bezetting (81,5%) een capaciteit van 54 bedden ruim voldoende is. Het is daarom niet nodig om dit aanbod uit te breiden. Kanttekening hierbij is dat de bedden capaciteit en bezettingsgraad in werkelijkheid anders zijn, doordat Hospice de Witte Roos, WelThuis Irishof, Villa Expertcare en Hospice Xenia niet zijn meegenomen in de analyses van het capaciteitsonderzoek.

Wel wordt er aanbevolen dat binnen de palliatieve zorg in de hospices en palliatieve units aandacht moet zijn voor mensen met dementie en een psychiatrische stoornis. De demografische gegevens laten zien dat bij bijna 10% van de bewoners dementie was geconstateerd en bij bijna 8% een psychiatrische stoornis. Daarnaast had iets meer dan 6% van de bewoners een migratieachtergrond, waaruit blijkt dat mensen met een migratieachtergrond weinig gebruik maken van de beschikbare zorg in hospices en palliatieve units. Desalniettemin is het toch van belang om aandacht te besteden aan interculturele palliatieve zorg, om zo in te spelen op de wensen en behoeftes van mensen met een migratieachtergrond. Verder onderzoek dient te worden uitgevoerd om te onderzoeken hoe het komt dat het aandeel van mensen met een migratieachtergrond zo laag is.

Opvallend is het feit dat binnen de instellingen de gemiddelde verblijfsduur erg fluctueert. Hospice Claude Monet heeft vergeleken met de andere instellingen een uitzonderlijk hoge verblijfsduur. Het is nog niet bekend waar dit door wordt veroorzaakt. Verder onderzoek is noodzakelijk om de onderliggende oorzaken te achterhalen.

Aanbevelingen

Samenvattend zijn hieronder de aanbevelingen weergegeven:

- Het is niet nodig om het aanbod aan palliatieve zorgplekken in de hospices en palliatieve units in de verpleeghuizen in de regio Haaglanden uit te breiden. Indien dit toch gebeurt, lopen zowel bestaande hospices en palliatieve units als nieuwe initiatieven het risico om te maken te krijgen met een (te) lage bezetting.
- Binnen de palliatieve zorg in de hospices en palliatieve units in de verpleeghuizen in de regio Haaglanden moet aandacht zijn voor mensen met dementie en een psychiatrische stoornis.
- Binnen de palliatieve zorg in de hospices en palliatieve units in de verpleeghuizen in de regio Haaglanden moet aandacht zijn voor mensen met een migratieachtergrond.
- Vervolgonderzoek is nodig om te onderzoeken wat de oorzaken zijn van een relatief laag aandeel van mensen met een migratieachtergrond in de hospices en palliatieve units in de regio Haaglanden.